UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

4. Ad te clamamus exules filii Evæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-56381

Visual Library

adoptionis veritatem promiſſionis, poteſtatem redditionis. At poſt Chriſti merita, ſpei etiam noſtræ fundamentum eſt Virginis patrocinium. *Totis medullis cordium, totis præcordiorum affectibus Mariã hãc veneremur, quia ſic eſt voluntas eius qui totum voluit nos habere per Mariam. In omnibus & per omnia prouidens Deus miſeris, trepidationem noſtram ſolatur, fidem excitat, ſpem roborat, diffidentiam abigit, Filioli, hæc peccatorum ſcala, hæc maxima mea fiducia, hæc tota ratio ſpei meæ.* Quid clarius dicere poſſet? Conſonat & S. Augu. Virginem ſic alloquẽs *Accipe quod offerimus, redona quod rogamus, excuſa quod timemus: quia tu es ſpes vnica peccatorum, per te ſperamus veniam delictorum, & in te beatiſſima noſtrorum eſt expectatio præmiorum.*

S. Benar.

Serm. de Aununc.

Quomodò ſpes fuerit plurimis peccatoribus, ſatis docent S. Maria Ægyptiaca. Theophilus, & alij multi peccatores ad eam ſeſe conuertentes, de quibus paſſim hiſtoriæ. Hi omnes potuere ei cum affectu & effectu dicere: *Vita, dulcedo. & ſpes noſtra ſalve.*

SEC. IV.

AD TE CLAMAMUS EXULES FILII EVÆ.

IN his verbis docemur cum animi humilitate ad Virginem accedere, ſimulque cum cordis feruore: Feruor enim & àffectuoſa cordis expanſio his in verbis indicatur: *Ad te clamamus* Non enim tam clamor oris, quam cordis ſignificatur, quia Dei Cælitumque aures penetrat, & petitionis piæ effectum, reportat. Sic dicebat Dauid: *Clamaui in toto corde meo, exaudi me Domine. Clamaui ad te ſaluũ me fac. Præueni in maturitate, & clamaui, quia in verba tua ſuper ſperaui.* Ecce quoties repetit *clamaui.* vt cordis ſui vehementiſſimum affectum & deſiderium oſtendat. Hæc eſt vox cordis, de qua ſubiungit: *Vocem meam audi ſecundum miſericordiã tuam, & ſecundum iudicium tuum viuifica me:* Nẽpe, non clamor, ſed amor pulſat in aure Dei: Sic Moyſi dicitur: *Quid clamas ad me?* Tacebat voce, ſed clamabat affectu & corde. Deſiderium pauperũ exaudit Dominus, exaudit & Maria. Ipſa igitur nõ ex conſuetudine arida inuocanda eſt, aut cum tepiditate, ſed magno affectu & deſiderio. Humilitas etiam commendatur in eo, quòd ad eam vota noſtra dirigere docemur, tamquam à Filio eius, & ab ea longati, vtpotè in exilio agentes miſeri & ærumnoſi, dum ipſa in cælo agit loco ſublimiſſimo ſuper Angelos exaltata. De profundis ergo miſeriæ noſtræ, tamquam de abyſſo ad eam vt Dominam, & Reginam, & miſericordiæ Matrem, corda & vocem levamus; quia vbi vult, quando vult, quomòdo vult, cui vult, poſt miſericordiam impendere. Inſtar *Ionæ* de aquis tribulationum, de pelago afflictionum, quaſi de vtero ceti clamandum & orandum, & non erit inanis clamor aut oratio. Quis enim ſuam agnoſcens miſeriam, inuocauit eam, & repulſam paſſus eſt?

Corde potius quã ore Clamandum.

Illud quoque habet emphaſim, AD TE, quaſi diceremus: Ad te vota dirigimus, qui non ſumus tibi incogniti; etenim nec noſtræ latent te miſeriæ, cui & parentela & cognatione ex Adamo & Eua coniuncti ſumus. Ad te, inquam, cuius filius *Frater noſter eſt, os & caro noſtra.* Ad te denique, cui ad ſuccurrendum nec deeſt voluntas, nec potentia: & ad hoc in regnum evecta es à Deo, vt pro nobis ſtes miſeris & afflictis: ideò Sceptrum & Coronam geris, vt oppreſſos miſericorditer & potenter releues. Non enim dicimus vt Mardochæus Reginæ Eſther: *Quis nouit vtrum idcircò ad Regnum veneris, vt in hoc tempore parareris?* Certò enim nouimus te propterea evectam, & ideò fiducialiter accedimus, ad te clamamus, te invocamus, tamquam Reginam oppreſſi, Matrem miſericordiæ miſeri, Vitam morientes, Dulcedinem in amaritudine exiſtentes, Spem in rebus penè deſperatis agentes. Exaudi ergò quia benigna, quia per Filium potens & magna, quia in æternum admiranda & veneranda.

Ad Te vox emphatica.

Eſther. 4.

Sed ex illo etiam titulo nos iure ad eam clamare ſignificamus, quòd exules filij Euæ ſimus, ipſa autem vt altera Eua oppoſita primæ nobis ſuccurrere teneatur. Ipſa nimirum eſt *Mater viuentium,* ſicut altera Eua contra nominis ſui rationem fuit *Mater morientium.* Prima nobis lachrymas & exilium attulit; ipſa verò gratiam rependere debet & gaudium. Vnde quidam de eius Natiuitate canit:

Naſcitur hæc teneriſq; ſalutat fletibus orbem,
Quæ mundi lachrymas tollere prima venit.

Prima Mater peccati cauſa eſt & maledictionis in nos dimanantis, ipſa autem benedictionem pro maledictione nobis debet refundere, & ruinam reparare, ac in Paradiſum de exilio reducere. Cuinam ergò nos ſecuriùs & feliciùs committemus, quam illi quæ non poteſt nos deſerere, nec miſeriam noſtram deſpicere?

Eua & MARIÆ Antitheſes. Vide dicta à nobis ſuper illud Mutans nomen Euæ. *vbi plura pro huius verſus explicatione.*

Referunt nonnulli, Apoſtolis in Jeruſalem translatis, vt aſſiſterent morti & funeri Matris ſuæ Mariæ, tertiâ die ab obitu, dum corporali refectione ſimul ſumpta, more ſolito gratias agerent, eam apparuiſſe luce cinctam & gloria, ipſis & ſtupentibus & gaudentibus. Dumque ſoliti eſſent in fine gratiarum actionis dicere: *Domine Ieſu Chriſte adiuua nos*; vna tunc voce & mente inclamarunt: *Panagia Deipara adiuua nos*; hoc eſt, *Tota Sancta Mater Dei opitulare nobis.* Ipſa verò ſereno vultu, & majeſtate pleno reſpondit idem quod Filius. *Ego vobiſcum ſum omnibus diebus.* Hoc porrò non ſolum cenſendum eſt dictum Apoſtolis, ſed & omnibus Fidelibus fiduciam jacientibus in eam, quos numquam deſerit, aut deſpicit, ſicut nec Filius: quamvis conveniens fuerit, vt Apoſtoli primum ex ore eius hoc promiſſum perciperent, ſicut ex ore filij idem audierant.

Gretſerus Commẽt. in Codinum. c. 2.

Poireus Trip. Coron. Tract. 2. c. 6.

Matth. vlt.

Certè meritò ad eam clamamus, & vota noſtra dirigimus exules filij Euæ, quæ illum peperit, qui de ex-

de exilio nos revocare volens, dedit benedictionem, & confundens mortem donat nobis vitam. *Sentiuntq; omnes Mariæ iuuamen quicumque celebrant eius commemorationem*, clamates ad eam, vt canit Eccleſia. Hoc & nos docuere Angeli, idipſum quandoque auditi vocali laude cantare, vt nos conſolarentur in hoc ærumnoſo exilio, & in terra peregrinationis noſtræ. Audi quod hac de re refert Tho. Cantip. l. 4. Apum c. 40. n. 7. qui aſſerit ſe duos noviſſe ex illis viris, hac apparitione Angelica Dignis.

88. *Angeli docent nos Orationem illam Felix nãque es ſacra Virgo &c.*

Vidi, ait, Sueſſionem ciuitatem in Gallia excommunicationi ſubiacuiſſe diu, & nonniſi ſub ſilentio Clericos divina Myſteria celebraſſe. In vigilia Aſſumptionis, D. Ioannes Reſebas Prior Canonicorum Regularum S. Ioannis in vineis, iuxta muros civitatis, aſſumptis ſecum tribus devotiſſimis Canonicis in montem proximum civitati, vbi quondam Eremita reſederat, ad celebrandam ſolemnitatem B. Virginis ſeceſſerunt. Iinclinata iam die, cantatis Veſperis, panem & aquam ore ſobrio libaverunt. Inde Completorio dicto, poſt longas orationes membra ſuper nudam humum, ad paululum quieſcendum proſtraverunt. Mox ſurrexere, & cantavere Matutinas magna devotione. At vbi Prior novam Lectionem finiuit, ſubitò concentus Angelorum inſonuit, & Reſponſorium decantauit. *Felix namque es Sacra Virgo Maria.* Quo vſque ad verſiculum dicto, quatuor tantùm Angeli ex illa innumera multitudine verſum proſecuti ſunt: *Ora pro populo, &c. Sentiant omnes tuum iuuamen, &c.* Addiderunt & *Gloria Patri*, multitudine ſemper cum repetitionibus reſpondente. Finito Reſponſorio, factum eſt ſilentium Angelorum. Priore autē inchoante *Te Deum laudamus*. Matutinas cum Laudibus perfecerunt. O quot tibi lacrymæ, quot ſuſpiria, in recordatione ſuaviſſimi huius modulaminis in corde horum devotorum, qui tamquam exules filij Evæ in terra peregrinationis ſuæ reſpirabant ad protectionem Mariæ, eius cum Angelis felicitatē decantantes, & benedictionem implorantes! In eis completum tunc fuit: *Reliquiæ cogitationis diem feſtum agent tibi.* (*Pſal. 75.*)

S. Auguſt. ſitu ilem habet huic orationem, *Ad te clamamus exules filii Evæ, S. Maria ſuccurre miſeris, iuua puſillanimes, refove flebiles*, Poſtea adiūgit; *Sit tibi compaſſio ſuper afflictis, ſit pius affectus ſuper cælorum peregrinis, & cum lætantem ſemper aſpicis, fletus noſtros ad Deum quæſumus admitte eumq; vt proprium Filiū pro nobis interpella. Nos enim adhuc in terra hac affligimur, perſecutionibus laceſſimur, opprobriis afficimur, eſurimus ſitimus. Tu in cæleſtibus regnis prælata es cunctis Virginum Choris. Tu Agnum, quocumque perrexerit, ſequeris TibiThronus regius ab Angelis collocatur. Tu aula æterni Regis, teque ipſe Rex Regū & Matrem verā & Sponſā decorā præ omnibus dilectam amoris amplexu tibi aſſociat, Has ergo tantas felicitates poſſidens, cōvertere ad noſtrarū miſeriarū ſalutem.* Quid verò aliud hic dicimus, dū canimus: *Ad te clamamus exules filii Evæ, gementes & flentes in hac lachrymarum valle?* An illa quæ pro liberandis meruit proferre pretiū, deſinet gementibus, & ad ſe clamantibus impendere ſuffragium? Taceant ergo hic hæretici, & à lingua viroſa abſtineant, impedire conantes noſtram ad Deiparam orationem, quam nos docet Mater noſtra Eccleſia, S. Auguſt & alij Sancti Patres.

Serm. 35. de ſanctis Idem. 2. de Aſſūpt. S. Auguſt Oratio ad B. V.

AD TE SUSPIRAMUS GEMENTES ET FLENTES IN HAC LACHRIMARUM VALLE.

SECT. V.

MEritò hic mūdus dicitur *Vallis lachrymarū*, in quo poſt peccatum tot inundarunt mala, tot miſeriæ, tam corporales, quam ſpirituales, tot infortunia, tot pænæ, afflictiones, & dolores; vt meritò eas conſiderantibus & experientibus, lachrymas & gemitum cieant, idque frequentiſſimè. Vix enim reperitur aliquis adeò compoſitæ mentis, vt non cum aliqua calamitate luctetur, aut ſub onere aliquo gemere & ſuſpirare cogatur. Vndè hic Mundus rectè etiam dicitur *Vallis viſionis onerum*, in quo non cernitur niſi multiplex Ovis calamitoſum & triſte opprimens corpus & animum: *Onus Babylonis*, ſiue confuſionis: *Onus Ægypti*, ſiue tenebrarum: *Onus Damaſci*, ſive ſanguinis fuſi; quod nunc cernitur corporaliter in tot bellis ſanguinolentis, & ſpecialiter in tot peccatis carnalibus. *Onus Philiſtiim*, id eſt, vexationis immundorum ſpirituum, &c. De quibus oneribus agit Iſaias à c. 13. & myſticè explicat S. Bernardus ſer. ſpeciali de vndecim Oneribus Iſaiæ.

Mundus Vallis Lacrymarum.

Vallis viſionis onerum.

Onus Babylonis Onus Ægypti Onus Damaſci Onus. Philiſtinum.

An non propter hæc omnia Mundus iſte rectè dicitur Vallis oneroſa. Vallis calamitoſa, Vallis Adonum inter Ieruſalem & Ierico, Vallis lachrymarum, Locus flentium. Dicebat olim Ierem. *Statue tibi ſpeculam, pone amaritudines, dirige cor tuum in viam rectam.* (*Ierem. 31.*) O ſi aſcendere poſſemus in ſublimē adeo ſpeculam, vt quæ in hac Valle geruntur, contueri poſſemus, quantam amaritudinem, quantam copiam lachrymarum cerneremus ex varijs afflictionibus & miſerijs exortam! Attende mecum varias ſortes hominum flentium.

Diverſæ ſortes hominum flentium.

1\. Iſte flet propter inopiam, quia nec ſibi, nec proli poteſt cibum providere: Ille opes habet copioſas, ſed flet, quia cum continua ægritudine & languore conflictari cogitur, etiam agens inter opes, ſine conſolatione. Audi Antiochum, *Heu in quas anguſtias deueni, qui iucundus eram in mea poteſtate!* (1.)

2\. Iſta deflet quòd proles non habeat, felici aliàs iuncta matrimonio ſicque luget, quòd alieno hæredi cenſum relinquere cogatur. Illa ipſamet quas habet proles, deflet, quia cruci ſibi ſunt & opprobrio. Anna Mater Samuelis flet amarè coram Heli, defectu prolis. Heli debuiſſet flere ipſe ſuper filijs ſuis impijs & ſuper eorum opprobriis. Ezechias Rex in ægritudine ſua flebat defectu generationis. Rex David amarè flet in interi- (2.)

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN